

Bilaga 1. MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING

Innehållsförteckning	
Inledning.....	2
Avgränsning.....	2
Alternativ	2
Nuläge	2
Nollalternativet	3
Konsekvensbedömning	3
Natur, biologisk mångfald, djur- och växtliv.....	3
Rekreativvärden och friluftsliv, tillgång till orörda stränder.....	4
Fiske	4
Kulturmiljö	4
Miljökvalitetsnormer för vatten.....	5
Landskapsbild, utformning av bebyggelse och utblickar.....	5
Hälsa och säkerhet.....	5
Luft och klimat	6
Markanvändning	6
Myllrande våtmarker.....	6
Rennäring	6
God bebyggd miljö.....	6
Sociala aspekter	7
Samhällsekonomiska aspekter.....	7
Landsbygdsutveckling.....	7
Miljömål	7
Hållbar utveckling	9
Samhällsekonomiska aspekter.....	9
Sociala aspekter	10
Påverkan på riksintressen	11
Miljökvalitetsnormer.....	11
Sammanvägning.....	12
Åtgärder och uppföljning.....	13
Bygglov.....	13
Detaljplaner.....	13
Mellankommunal samordning.....	13

Inledning

Kommunala översiktsplaner ska enligt miljöbalken miljöbedömas. Syftet är att identifiera och beskriva översiktsplanens möjliga betydande påverkan på miljö, hälsa och säkerhet. Resultatet av en sådan miljöbedömning beskrivs i en miljökonsekvensbeskrivning (MKB). För att identifiera graden av miljöpåverkan görs en bedömning enligt följande skala – betydande positiv, positiv, ingen, liten negativ eller betydande negativ miljöpåverkan - efter varje avsnitt.

Avgränsning

Första steget i miljöbedömningen är att avgränsa innehållet i den miljökonsekvensbeskrivning (MKB) som ska upprättas. Här gäller att fokusera på de faktorer som kan leda till en betydande miljöpåverkan. MKB ska redovisa både positiv och negativ betydande miljöpåverkan.

Planen ger möjlighet till att bebygga och exploatera vissa strandnära miljöer, genom möjligheter till dispens från strandskyddet. För miljöaspekterna har planen därför störst påverkan på allmänhetens friluftsliv och strandens naturvärden. I en bedömning av en plans konsekvenser tas också hänsyn till den nivå som planen verkar på. Vissa frågor utreds bättre på en annan nivå, exempelvis i detaljplan eller vid enskild prövning av strandskyddsdispens. Här beskrivs inga detaljer eller konsekvenser inom varje fokus- eller delområde, utan enbart konsekvenser av planen i sin helhet. Detaljerade bedömningar av påverkan på naturvärden, djur- och växtliv får göras i de enskilda dispensprövningar och i detaljplaneskedet när detta blir aktuellt. Då får också avgöras om mer detaljerade inventeringar behöver genomföras.

I planeringsprocessen har redan i ett tidigt skede olämpliga lokaliseringar av LIS-områden undantagits. Dessa områden är bland annat riksintresseområden, naturreservat, kulturmiljöer, vattenskyddsområden, våtmarker, värdefulla ängs- och hagmarker, områden med risk för ras, skred och översvämningar, risker för att MKN inte uppfylls eller områden för elproduktion, vindkraft och vattenkraft.

Strandskyddets båda syften, allmänhetens tillgänglighet till stränderna och goda livsvillkor för växt- och djurliv, rör främst de sociala och ekologiska konsekvenserna medan anledningen till att vilja bygga inom strandskyddet framförallt finns inom de ekonomiska och sociala konsekvenserna. En MKB ska enbart behandla den betydande miljöpåverkan som planen bedöms medföra. Bedömningarna är gjorda på en översiktlig nivå och de konsekvenser som anges är till följd av den översiktliga analys, tänkbara - men inte säkra.

Alternativ

En MKB skall normalt innehålla ett nollalternativ samt ett eller flera alternativ till planförslaget som formuleras utifrån planens syfte och geografiska omfattning.

Nuläge

I dagsläget har Härjedalens kommun en ÖP från 2004, vilket är innan strandskyddslagstiftningen ändrades, och områden lämpliga för landsbygdsutveckling har därför inte pekats ut i gällande översiktsplan. Enligt gällande ÖP framgår att *kommunen innehåller 100-tals mil stränder och ett ianspråktagande av mindre delar*

av dessa för bebyggelse, skulle inte innebära någon störning av betydelse för det rörliga friluftslivet, kulturmiljöerna eller skada växt- och djurlivet i berörda strandområden.

Ett sjönära boende i lägen där inga allmänna intressen påtagligt påverkas, men där bebyggelsen medför ett positivt tillskott till byn genom bättre underlag för affärer, skolor osv, innebär ett utnyttjande av landsbygdens stränder som kan bidra till att vända den annars negativa utvecklingstendensen. En outnyttjad resurs aktiveras som ett av många nödvändiga regionalpolitiska instrument helt i linje med regeringens målsättning att ge lättnader i strandskyddet, underlätta regional utveckling i glesbygd med lågt bebyggelsetryck.

All samhällsutveckling innebär olika förändringar och påverkan på miljön. Det innebär att även ett strandnära byggande, som i sig bidrar till utvecklingen av ett hållbart samhälle, påverkar och konsumerar natur- och miljö. Det medför att sådana byggnader och anläggningar alltid ska prövas med hänsyn till djur- och växtliv, natur- och kulturvärden, flora och fauna, landskapsbild och boendemiljöer.

Nollalternativet

Nollalternativet innebär ingen utbyggnad av strandnära bebyggelse eller anläggningar med stöd av LIS-områden. Dispenser som uppfyller de övriga sex skälen i MB kan givetvis förekomma. Nollalternativet innebär sämre förutsättningar för landsbygdsutveckling, vilket får sociala och ekonomiska negativa effekter inom kommunen. Nollalternativet kan innebära att lokala värden (natur, kultur, friluftsliv och biologisk mångfald) bibehålls i större utsträckning samt att miljön i och kring byarna förblir intakt.

Konsekvensbedömning

Konsekvensbedömningen utgår ifrån en ökad bebyggelse utveckling i LIS-områdena med främst kompletteringar av befintlig bebyggelse samt anläggningar för turism- och friluftsverksamhet.

Natur, biologisk mångfald, djur- och växtliv

En exploatering och byggnation av strandnära miljöer och naturmiljöer innebär en viss risk för påverkan på den biologiska mångfalden. De områden som anges lämpliga att utveckla har varierande naturvärden. Det finns behov av ytterligare inventeringar innan exploateringar genomförs. De LIS-områden som har pekats ut har inga naturtyper som enligt befintliga inventeringar och planeringsunderlag är unika eller särartade.

Det är viktigt för att, förebygga negativa konsekvenser på djur- och växtlivet, kravet på fri passage samt spridningsvägar för djur och växter upprätthålls. Bevakning sker därför alltid vid upprättande av detaljplan och beslut om strandskyddsdispenser.

De föreslagna LIS-områdena är belägna i de flesta fall utanför områden av riksintresse, Natura 2000-områden, utpekade nyckelbiotoper, värdefulla myrar, värdefulla lokala naturområden och våtmarker samt viktiga vattendrag. I den enskilda prövningen ska alltid säkerställas att den planerade byggnaden, anläggningen eller verksamheten inte negativt påverkar livsvillkoren för djur- och växtlivet i området.

Besök på platsen får också avgöra om ytterligare kunskap krävs för att avgöra ärendet, som till exempel naturinventeringar. För de områden som ligger i anslutning till Natura 2000-vattenområden ska särskilda naturinventeringar och VA-utredningar genomföras i varje enskilt fall så att områdenas bevarandestatus inte påverkas negativt. Viss skogsmark kan tas i anspråk som kan påverka revir och utrymme för vilda djur och fåglar, men huvuddelen av LIS-områdena är belägna i byar eller inom stråk med befintlig bebyggelse.

Bedömning:

Liten negativ miljöpåverkan.

Rekreativvärden och friluftsliv, tillgång till orörda stränder

Planen bedöms inte medföra någon påtaglig negativ påverkan på riksintresseområdena för turism och friluftsliv. De i dag orörda riksintresseområdena är inte utpekade som LIS-områden. Möjligheterna för friluftsliv och möjligheten att fritt röra sig längs stränderna bedöms inte försämrats utan tillgängligheten till stränderna och möjlighet till rekreation och friluftsliv, till och med kan förbättras, genom framtida byggande av attraktiva mikroföretag.

Begränsade kompletteringar inom befintliga bebyggelseområden bedöms innebära bättre utnyttjande av den befintliga infrastrukturen. Utmed Ljusnan och Mittån har vissa sträckor pekats ut som direkt olämpliga för LIS-etableringar och här medges ingen strandnära bebyggelse.

I kommunen finns cirka 900 sjöar och tjärnar, motsvarande 520 km², samt flera viktiga vattendrag som är reglerade. Här finns stora möjligheter till rekreation, naturupplevelser, skidåkning, vandring och fiske. De utpekade LIS-områdena bedöms motsvara endast någon liten procentuell del av den totala strandlängden inom kommunen. Även i framtiden kommer det att finnas mycket god tillgång till orörda stränder i Härjedalens kommun.

Bedömning:

Liten negativ miljöpåverkan.

Fiske

Inga LIS områden berör värdefulla sjöar och vattendrag för fisket enligt kommunens fiskeplan. Kommunen förespråkar dock halvtrummor eller broar vid fiskförande vatten.

Bedömning:

Ingen betydande miljöpåverkan.

Kulturmiljö

Planen anger att i den enskilda ärendeprövningen ska hänsyn tas till i kulturmiljöprogrammet identifierade kulturmiljöerna samt fornlämningar.

Bedömning:

Ingen betydande miljöpåverkan.

Miljö kvalitetsnormer för vatten

Påverkas grundvattenkvalité och grundvattennivå? Påverkas avrinningsområden? Påverkas ytvatten och vattendrag? Påverkan av miljö kvalitetsnormerna?

Planen kommer huvudsakligen att leda till enstaka kompletteringar i redan bebyggda områden. I stort bedöms planförslaget inte påverka grundvattenkvalitéer, grundvattennivåer, avrinningsområden, ytvatten eller miljö kvalitetsnormerna då krav kommer att ställas på godtagbara avloppslösningar i det enskilda bygglovärendet. I byar med gemensamma vatten och avloppslösningar ska ny bebyggelse i första hand alltid anslutas till gemensam VA-anläggning. I möjligaste mån ska hårdgörande ytor undvikas.

Bedömning:

Liten betydande miljö påverkan.

Landskapsbild, utformning av bebyggelse och utblickar

Planen medför möjligheter till kompletterande strandnära bebyggelse i redan bebyggda områden. Kompletteringarna handlar i huvudsak om enstaka hus och mindre anläggningar och bedöms medföra en mycket ringa påverkan på landskapsbilden. Vid utformning av bebyggelse ska hänvisning till kommunens designerprogram samt lokal byggnadstradition göras. Områden med viktiga utblickar eller särskilda skönhetsvärden bedöms inte bli påverkade.

Bedömning:

Ingen betydande miljö påverkan.

Hälsa och säkerhet

De föreslagna LIS-områdena bedöms leda till en mycket marginell ökning av trafikbelastningen på det lokala vägnätet och därmed inte leda till någon mätbar förändring av bullernivåerna längs vägnätet.

Kända ras- och skredkänsliga områden har redan tidigt i planprocessen identifierats och undantagits.

Översvämningskänsliga områden har redan tidigt i processen undantagits för bostadsbebyggelse. Mindre anläggningar med mikroverksamheter kan dock tillåtas inom områden där det kan vara risk för översvämnning.

Räddningstjänstens insatstider och tillgång till brandvatten ska beaktas vid bygglovsprövningar och upprättande av planer.

Nya anslutningar till det allmänna vägnätet ska ansökas hos Trafikverket. Samråd ska ske vad gäller skydds- och säkerhetszoner kring vägar och järnvägar som ska beaktas vid bygglovsprövningar och upprättande av planer.

Bedömning:

Ingen betydande miljö påverkan.

Luft och klimat

Ett ökat byggande på landsbygden kan leda till viss ökning av det enskilda bilåkandet vilket kan påverka miljö kvalitetsnormerna för luf. LIS-områdena är dock i huvudsak lokaliserade till områden belägna relativt nära stråk med kollektivtrafik, vilket kan leda till ett bättre underlag för kollektivtrafiken.

Bedömning:

Liten betydande miljöpåverkan.

Markanvändning

I något enstaka fall ingår brukad jord och skogsbruksmark i ett utpekat LIS-område. Detta innebär inte att brukningsvärd mark automatiskt kan tas i anspråk. Enligt LIS bestämmelserna är det för bostadshus möjligt att ge dispens för *enstaka* bostadshus i *anslutning till befintlig* bebyggelse.

Bedömning:

Liten negativ miljöpåverkan.

Myllrande våtmarker

Inga riksintressanta eller andra värdefulla våtmarker blir påverkade av LIS - områdena. Eftersom dessa områden redan tidigt i processen för framtagandet LIS-områden undantogs. I övrigt ska hänsyn tas till värdefulla våtmarker i den enskilda ärendehantering.

Bedömning:

Ingen betydande miljöpåverkan.

Rennäring

Planförslaget berör flera av de nya förslagen till riksintresseområdena för rennärings som Sametinget har tagit fram. De nya riksintresseområdena för rennärings har varit ute på samråd men är dock ännu inte beslutade. Planen medför dock i huvudsak möjligheter till kompletterande enstaka strandnära bebyggelse i redan bebyggda byar och bebyggelsestråk, vilket medför att planens påverkan på rennärings i praktiken bedöms bli begränsad. Särskilda samrådsrutiner säkerställer att berörd sameby blir hörd i de enskilda ärendena.

Bedömning:

Liten negativ miljöpåverkan.

God bebyggd miljö

Huvuddelen av de föreslagna LIS-områdena berör förtätning av befintliga byar och bebyggelsestråk. De utgör dock inte särskilt känsliga miljöer och förslaget bedöms inte påverka de befintliga boendemiljöerna negativt. I varje enskilt ärende hörs berörda grannar och andra sakägare innan beslut fattas.

Bedömning:

Ingen negativ miljöpåverkan på berörda byar och tätorter

Sociala aspekter

En utbyggnad i strandnära områden ger viss sysselsättningsökning på lång sikt. Detta förbättrar underlaget för både kommersiell och offentlig service i berörda områden, vilket är positivt för respektive bygds sociala kvaliteter.

Bedömning:

Positiv miljöpåverkan

Samhällsekonomiska aspekter

LIS-områdena förväntas generera en positiv landsbygdsutveckling och skapa sysselsättning för befintliga småföretagare inom turism, mathantverk, mark- och byggtreprenörer, jord- och skogsbrukare med flera. En byggnadsarbetare anses ofta skapa sysselsättning för ytterligare 10 personer i angränsande branscher och inom servicenäringen. Intäkterna från denna typ av spinoffeffekter tillfaller till viss del Härjedalens kommun och det lokala näringslivet men också andra kommuner och externt näringsliv.

Härjedalens kommun är rikt på vattenområden. De konkurrensfördelar det innebär för verksamheter och boende med vattennära lägen kan långsiktig bidra till att stimulera den lokala och regionala utvecklingen. Arbetstillfällen skapas och bidrar till en levande landsbygd, vilket stärker den lokala servicen och bidrar till en ökad kommuninflyttning – en grundläggande målsättning för kommunen, som har ett behov av en ökad befolkning. Varje åtgärd som kan stärka kommunen och bidra till en ökad befolkning är viktig. Sammantaget bedöms planen gynna den kommunala ekonomin.

Bedömning:

Betydande positiv påverkan på samhällsekonomi och sysselsättning.

Landsbygdsutveckling

Härjedalens kommun har ett sviktande befolkningsunderlag samt svårigheter att bibehålla önskvärd kommersiell och offentlig service. Möjligheterna till ett strandnära byggande bedöms allmänt vara positiv för kommunen genom tillskapandet av arbetstillfällen, möjlighet att utveckla befintliga eller starta nya verksamheter, förbättra underlaget för bland annat service och kommunikationer.

Ett ökat landsbygdsboende kan innebära att de kommunala kostnaderna för service på landsbygden i viss mån ökar. Kommunen bedömer dock att detta bör vara hanterbart då LIS-områdena i möjligaste mån har förlagts där det redan bor kommuninvånare som även fortsättningsvis kräver denna service. Fler elever på landsbygden ger bättre underlag för skolor och barnomsorg.

Bedömning:

Betydande positiv påverkan för landsbygdsutveckling.

Miljömål

Enligt MB 6:12 skall en miljökonsekvensbeskrivning innehålla en beskrivning av hur relevanta miljö kvalitetsmål och annan miljöhänsyn beaktas i planen. Av de 16

nationella miljö kvalitetsmålen berör planen i första hand 8 av dessa mål. Påverkan på dessa finns indirekt redovisade i avsnittet "Identifiering och bedömning av miljö påverkan". Nedan görs en sammanfattning utifrån de berörda målen.

Begränsad klimatpåverkan, Frisk luft och Bara naturlig försurning

En kortsiktigt begränsad ökad drivmedelsförbrukning och utsläpp av kväveoxider kan förväntas eftersom ett strandnära byggande kan förväntas leda till ökad biltrafik. Områdena är lokaliserade relativt nära kollektivtrafiklinjer, men dessa har begränsad turtäthet och planen förväntas inte medföra en så omfattande utbyggnad att det medger en kraftig ökning av turtätheten och därmed ett minskat bilåkande. Det är dock tillfredställande om LIS områdena kan bidra till att vidmakthålla befintlig kollektivtrafik. Planen motverkar således målet på kort sikt, men på längre sikt förväntas fossila bränslen fasas ut och våra bilar drivas mer miljövänligt.

Storslagen fjällmiljö

Planen berör inte områden på kalvfjället och stora obebyggda områden behålls intakta. Särskild hänsyn till kanalisering av leder för friluftslivet på kalvfjället tas vid bygglov och detaljplanering. Särskilda samrådsrutiner säkerställer att samebyarna blir hörda och att hänsyn tas till rennärningen.

Ingen övergödning

För ny bebyggelse ska avlopp anslutas till kommunens, gemensam eller egen godkänd anläggning. Avloppsanläggningen ska uppfylla krav så att vattenkvaliteten inte blir försämrade. Påverkan på recipienten ska bedömas i varje enskilt fall. En VA-plan håller på att upprättas och förväntas vara klar under 2015. Att bl.a. VA-frågan är löst på ett tillfredställande sätt är en förutsättning för bygglov och detaljplanering.

Levande sjöar och vattendrag

Planförslaget bedöms inte påverka möjligheten att uppnå detta mål. Det är en begränsad del av kommunens stränder som föreslås utgöra LIS områden och dessa är i huvudsak koncentrerade till sjöar medan vattendragen sparas. Ett begränsat strandnära byggande inom de utpekade områdena bedöms inte påverka målet att bevara sjöarna levande.

Myllrande våtmarker

Någon utbyggnad inom riksintressanta eller regionalt intressanta våtmarker medges inte.

Grundvatten av god kvalitet

Den föreslagna LIS områdena bedöms inte ge upphov till förändringar av grundvatten som påverkar framtida vattenförsörjning.

Ett rikt odlingslandskap

Kommunen håller för närvarande på att ta fram ett kulturmiljöprogram där det bl.a. framgår att kommunen ska ta fram områdesbestämmelser för Vemdalens by, Näsvalen och Ängersjö. I varje enskilt ärende ska alltid påverkan på värdefull jordbruksmark bedömas och i första hand små svårbrukade flikar av åkermark ska tas i anspråk för bebyggelse. Någon värdefull mark från "Ängs- och hagmarksinventeringen ingår inte i planens LIS-områden. Tillkommande bebyggelse

ska i regel följa lokala/regionala bebyggelse principer, vilket kan innebära att ny bebyggelse placeras efter byvägarna och i anslutning till befintlig bebyggelse. Planen bedöms inte motverka målet för ett levande jordbruk.

Levande skogar

I planen har hänsyn tagits till kända nyckelbiotoper och andra särskilt utpekade känsliga skogsområden som redovisas i "Skogens pärlor" Skogsvårdsstyrelsen. LIS områdena kan innebära att viss produktiv skogsmark tas i anspråk för bebyggelse, men områdena är i huvudsak lokaliserade till redan bebyggda områden, varför påverkan skogsbruk är begränsat.

God bebyggd miljö

Tillkommande byggnader förväntas ha låg energiförbrukning och radonhalter understigande gällande gränsvärden. Enstaka strandnära kompletteringar i kommunens byar och befintliga bebyggelsestråk bedöms inte påverka byarnas miljöer. Planen motverkar inte målet.

Ett rikt växt – och djurliv

Sammansättningen av växt- och djurlivet är inte närmare känt inom de föreslagna utbyggnadsområdena förutom det som redovisats i genomförda inventeringar rörande riksintressen, våtmarker och nyckelbiotopsinventeringar i *Skogens pärlor*.

Generellt gäller, att det slutliga ställningstagandet gällande förutsättningarna för växt- och djurliv sker i samband med dispens- och bygglovsprövning av den specifika platsen. Eftersom dispens inte ska beviljas om åtgärden riskerar skada växt- och djurliv, bedöms att planförslaget inte motverkar miljömålet. Ett viktigt ställningstagande för att inte riskera negativ utveckling på målen har varit att generellt undanta strömmande vatten som LIS-område.

Hållbar utveckling

Samhällsplanering handlar om att planera samhället och dess utveckling. Samspelet och bebyggelse, infrastruktur och transporter är en förutsättning för hållbar utveckling. Den fysiska samhällsplaneringen ger möjlighet att väga samman ekonomiska, sociala och miljömässiga intressen till en väl fungerande helhet.

Sjö- och vattennära områden är attraktiva för boende men valet av bostad är även kopplat till läge, utblickar eller populära rekreationsområden. Trygghet, vård och omsorg samt närhet till service och kommunikationer är även förutsättning för LIS-områdena.

Närhet till befintlig infrastruktur, verksamhet och befintlig bebyggelse är förutsättningar för utpekandet av LIS-områden. LIS-områden ska även bidra till ett ökat underlag för service.

Samhällsekonomiska aspekter

LIS-områdena förväntas generera en positiv landsbygdsutveckling och skapa sysselsättning för befintliga småföretagare inom turism, mathantverk, mark- och byggentreprenörer, jord- och skogsbrukare med flera. En byggnadsarbetare anses ofta skapa sysselsättning för ytterligare 10 personer i angränsande branscher och

inom servicenäringen. Intäkterna från denna typ av spinoffeffekter tillfaller till viss del Härjedalens kommun och det lokala näringslivet men också andra kommuner och externt näringsliv.

Härjedalens kommun är rikt på vattenområden. De konkurrensfördelar det innebär för verksamheter och boende med vattennära lägen kan långsiktig bidra till att stimulera den lokala och regionala utvecklingen. Arbetstillfällena skapas och bidrar till en levande landsbygd, vilket stärker den lokala servicen och bidrar till en ökad kommuninflyttning – en grundläggande målsättning för kommunen, som har ett behov av en ökad befolkning. Varje åtgärd som kan stärka kommunen och bidra till en ökad befolkning är viktig. Sammantaget bedöms planen gynna den kommunala ekonomin.

Härjedalens kommun har ett sviktande befolkningsunderlag samt svårigheter att bibehålla önskvärd kommersiell och offentlig service. Möjligheterna till ett strandnära byggande bedöms allmänt vara positiv för kommunen genom tillskapandet av arbetstillfällena, möjlighet att utveckla befintliga eller starta nya verksamheter, förbättra underlaget för bland annat service och kommunikationer.

Ett ökat landsbygdsboende kan innebära att de kommunala kostnaderna för service på landsbygden i viss mån ökar. Kommunen bedömer dock att detta bör vara hanterbart då LIS-områdena i möjligaste mån har förlagts där det redan bor kommuninvånare som även fortsättningsvis kräver denna service. Fler elever på landsbygden ger bättre underlag för skolor och barnomsorg.

Sociala aspekter

Delaktighet och inflytande i samhället är en av de mest grundläggande samhällsliga förutsättningarna för folkhälsan. Kommunens planeringsarbete bedrivs med ett tydligt underifrånperspektiv genom att bland annat samrådsfasen inför upprättande av LIS-planen inleddes med att kommunen bjöd in till sju möten på orterna Funäsdalen, Hede och Sveg. Förslag till LIS-områden har samlats in vid de olika mötena och ytterligare förslag har inkommit direkt till arbetsgruppen. Den fortsatta planeringsprocessen med samråd och granskning/utställning av planen möjliggör för ytterligare synpunkter från allmänheten.

Målet med LIS-planen är att gynna utvecklingen i Härjedalens kommun genom att öppna upp för en framtida utveckling av attraktivt boende och verksamheter i strandnära lägen. LIS-planen ska bidra till att skapa förutsättningar för att locka till sig nya innevånare, som underlag för förbättrad och bibehållen tillgång till lokal service samt företagsamhet på landsbygden. Tillgång till service är i högsta grad en jämställdhets fråga efter som kvinnor i lägre grad har bil och körkort.

Ur ett barnperspektiv är möjligheterna till trygga och goda uppväxtvillkor, ökad fysisk aktivitet med små och nära grönområden samt lokalt producerat mat en förutsättningar för en god hälsoutveckling.

Byggnader och anläggningar ska utformas så att människor med funktionsnedsättning ska ha samma tillgänglighet och tillträde till den fysiska miljön och olika typer av information som andra.

De utpekade fokusområdena är lokaliserade utifrån närheten till befintlig infrastruktur, verksamhet och befintlig bebyggelse. är förutsättningar för utpekandet av LIS-områden. LIS-områden ska även bidra till ett ökat underlag för service. De tillväxt- och utvecklingsmöjligheter som tillägget till översiktsplanen tillskapar, breddar dock generellt arbetsmarknaden för både män och kvinnor.

Påverkan på riksintressen

Riksintressen enligt MB kap 3 och 4 bedöms sammantaget inte påverkas negativt av tillägget till översiktsplanen. Se kartbilagan

Miljö kvalitetsnormer

Miljö kvalitetsnormer finns, förutom för luft för en rad luftförorenande ämnen bl a kvävedioxid, kolmonoxid, benzen, partiklar och ozon. Någon kontroll av nivåerna genomförs inte på några platser inom planen. De aktuella trafikmängderna längs vägnätet och förhållanden i övrigt pekar dock på att gränsvärden inte kommer att överskridas pga planförslagets ökade trafik.

Miljö kvalitetsnormer för vattenkvalitet är fastställda för nästan alla sjöar och vattendrag som berörs av föreslagna LIS-områden. Av distriktets alla vattendrag är 7 379 utpekade som vattenförekomster enligt Vattendelegationen för Bottenhavet dit alla vattendrag i kommunen hör. Under 1980-talet påbörjades ett kalkningsprogram i en stor andel av de sjöar och vattendrag som försurats av surt nedfall och skogsbruk. Under de senaste decennierna har det sura nedfallet minskat kraftigt, vilket tillsammans med kalkningen successivt förbättrat situationen. I distriktet bedöms övergödning inte vara av så stor omfattning vare sig i inlandsvatten eller i kustvatten.

Förutom kvicksilver som har en utbredd förekomst av förhöjda halter, framför allt i näringsfattiga sjöar och vattendrag med brunt vatten, är det relativt få vattenförekomster som har konstaterade problem. Sjöarna och vattendragen omfattas av avloppsdirektivet och ligger inom tillrinningsområde med avloppskänsliga vatten i inland avseende fosfor. Detta kan komma att medföra att särskilda krav på rening av avlopp måste ställas.

För miljö kvalitetsnormer inom Härjedalens kommun gäller överlag att de uppnår god eller några enstaka fall måttlig ekologisk och kemisk status enligt Vattendelegationens statusklassificering.

Miljö kvalitetsnormen för kemisk ytvattenstatus avseende kvicksilver och kvicksilverföreningar är *"uppnår ej god status"* i samtliga vattenförekomster. Detta gäller över hela landet och beror på en hög halt av kvicksilver och kvicksilverföreningar i marken, bland annat orsakade av atmosfäriskt nedfall. Problemen förvärras av försurning. Målsättningen är att halterna av kvicksilver och kvicksilverföreningar i vattenförekomsten inte bör öka till den 22 december 2015, i förhållande till de halter som har legat till grund för vattenmyndighetens statusklassificering av kemisk ytvattenstatus inklusive kvicksilver och kvicksilverföreningar 2009.

Vid ett genomförande av planen i sin helhet kommer föreslagna strandnära områden att tas i anspråk bland annat för bostäder, fritidshus och camping. En effekt av

planens föreslagna etableringar kan bli en ökad näringsbelastning om inte avloppsfrågan löses på ett godtagbart sätt, en annan att ett ökat tryck på vattennära anläggningar i form av båtplatser och badbryggor uppstår. En ökad båttaktivitet kan medföra högre belastning på sjöarna i form av spridning av kemikalier, avlopp och buller. Vattenanläggningar kan även medföra en påverkan på vattenbrynets ekologiska funktioner, till exempel dess förmåga att ta upp näringsämnen innan de sprids i vattenmiljön.

Ett genomförande av det tematiska tillägget till översiktsplanen för landsbygdsutveckling i strandnära områden, tillsammans med de åtgärder som föreslås för att minska negativa miljökonsekvenser, bedöms inte medföra att syftet med strandskyddet åsidosätts eller medföra någon påtaglig ökad negativ påverkan på miljö kvalitetsnormerna för ytvatten i området.

Bedömningen bygger på att omfattningen av LIS-områdenas markanspråk i förhållande till förekomsten av obebyggda stränder i kommunen är liten. Vidare omfattar föreslagna LIS-områden inte den närmaste zonen vid vattnet vilket upprätthåller den allemansrättsliga tillgängligheten närmast vattnet och undantar potentiellt känsliga områden för djur- och växtliv från exploatering.

Fortsatt kvarstår risker för negativa miljökonsekvenser när det gäller påverkan på vattenkvalitet från vatten- och avlopp och när det gäller påverkan på området närmast vattnet samt själva vattenområdet som en indirekt följd av strandnära etableringar. Denna risk ska minimeras genom att i varje bygglovsansökan inom LIS-områdena göra en noggrann bedömning av främst hur bebyggelsens avloppsanläggning kan påverka angränsande sjö eller vattendrag. Kravet är att dessa alltid ska utföras så att inte de orsakar negativa miljökonsekvenser.

Sammanvägning

En översiktsplan täcker hela kommunens yta och är till sin karaktär just översiktlig, den går därför inte in på detaljerade bedömningar av vissa åtgärders lämplighet. Denna LIS-plan behandlar frågan om lämpliga områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen och resulterar i att tillföra ytterligare skäl till dispens från strandskyddet i de områden som pekas ut. Ovan redovisas konsekvenserna av denna LIS-planen på en översiktlig nivå och fokuserar på de konsekvenser som blir av att tillåta bebyggelse inom område som omfattas av strandskydd. Fokus är konsekvenserna på strandskyddets syften, men andra konsekvenser redovisas också. Mer detaljerade konsekvenser behandlas i efterföljande planering och upphävande av strandskyddet eller bygglovgivning och dispensprövning.

LIS-planen bedöms ge störst påverkan inom respektive fokusområden och delområdena. LIS-planen lämnar öppet för småskalig utveckling av många landsbygdsområden. Bostadsbyggnationen genom förtätning och komplettering förväntas inte bli så omfattande att det orsakar miljöproblem. De verksamheter som berörs är framförallt mindre turism- och rekreationsanläggningar, vilka bedöms ha låg miljöpåverkan. Sammantaget bedöms planen medföra en begränsad miljöpåverkan och den bedöms inte heller medföra någon påtaglig skada på områden av riksintresse.

Miljöbedömningar görs för att miljöaspekterna ska komma in i planeringen på ett tidigt stadium. Detta görs genom en identifiering av tänkbara konsekvenser. Den genomförda identifieringen och bedömningen visar att planförslaget inte bedöms medföra någon betydande negativ påverkan på miljön.

Planförslaget innebär positiva sociala och samhällsekonomiska effekter, bland annat ökade förutsättningar för inflyttning till kommunen, lokala sysselsättningstillfällen samt god bebyggd miljö.

Ett nollalternativ, som innebär att ingen strandnära bebyggelse tillåts inom kommunen, innebär bibehållen naturmiljö och fortsatt skogsbruk inom berörda områden. Nollalternativet skulle dock innebära begränsningar i de berörda områdenas möjliga utveckling och ytterligare bidra till den pågående stagnationen. Ett nollalternativ är till fördel för den ekologiska dimensionen av hållbarhetsaspekten utifrån ett lokalt perspektiv, men är uppenbart negativ för den sociala och ekonomiska dimensionen.

Sammantaget tillgodoser planen en tillräckligt omfattande allemansrättslig tillgång till strandområden och bevarande av goda livsvillkor för växt- och djurliv. Inga mellankommunala intressen skadas. De riksintressen som berörs bedöms inte lida någon påtaglig skada. De negativa effekter på miljön/miljötillståndet som planförslaget bedöms kunna leda till är begränsade och godtagbara.

De sociala- och ekonomiska konsekvenserna bedöms vara positiva. De miljökonsekvenser som kan uppstå är översiktligt analyserade och anses inte vara betydande. Kommunens bedömning är att föreslagna LIS-områden är lämpade och ger en ur allmän synvinkel god hushållning med mark och vatten.

Åtgärder och uppföljning

Bygglov

Eftersom det inte gjorts några djupare besiktningar eller inventeringar på de utpekade områdena kan det när och om det inkommer ansökningar om bygglov ställas krav på naturinventering, ras- och skredkontroll samt översvämningssäkerhet och fornlämningskontroll, utöver detta krävs en godkänd VA-lösning och anslutning väg för att bygglov ska kunna beviljas.

Detaljplaner

I enstaka fall där en mer omfattande strandnära utbyggnad kan bli aktuell, kommer kommunen kräva att detaljplan ska upprättas för ett visst område innan bygglov kan beviljas. Då behandlas strandskyddsfrågan inom ramen för detaljplanprocessen.

Mellankommunal samordning

I några enstaka fall är kommunens LIS-områden lokaliserade nära angränsande kommun. Några särskilda samråd med angränsande kommuner har inte gjorts under utarbetandet av samrådsförslaget. Synpunkter från angränsande kommuner och län inhämtas under samrådet. Två samrådsmöten har dock genomförts under 2014 med Länsstyrelsen. Visar det sig då att det finns behov av att diskutera gränsfrågorna, är det möjligt att särskilda samråd kan anordnas innan planen ställs ut.

